

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ XIV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 22 листопада 2024 року)

Суми
Сумський державний університет
2024

Перекладацькі інновації : матеріали XIV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 22 листопада 2024 р. / редкол.: С. В. Баранова, І. К. Кобякова, О. В. Бровкіна та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2024. – 251 с.

У матеріалах подані тези XIV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Перекладацькі інновації». До збірника увійшли наукові дослідження, присвячені актуальним проблемам сучасного перекладу, мовознавства, лінгвістики, стилістики, методики та методології сучасних літературознавчих досліджень.

Для мовознавців, перекладачів, викладачів і студентів філологічних та перекладацьких факультетів.

ТЕХНОЛОГІЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Ловцов Є. А.

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцентка Медвідь О. М.

Сумський державний університет

У навчальній та психологічній літературі термін «технологія» зустрічається часто, особливо з розвитком комп'ютерних технологій та інтеграцією нових комп'ютерних інновацій. Педагогічна наука виділила окрему галузь, відому як педагогічна технологія, яка виникла в 1960-х роках у Сполучених Штатах і Англії, а згодом поширилася по всьому світу. До 1970-х років "освітня технологія" розширилася, щоб охопити всі аспекти, пов'язані з підвищенням якості освітнього процесу.

Поява цього терміна і відповідного наукового напрямку в педагогіці не випадкова. Розглядаючи технологію як набір технік і методів для отримання, обробки та очищення сировини, педагогічна технологія виходить за рамки простого використання технічних засобів навчання. Вона заглиблюється у визначення принципів і розробку стратегій для оптимізації навчального процесу шляхом аналізу факторів, які підвищують освітню ефективність, а також розробки та оцінки застосованих методів і матеріалів.

Поняття «педагогічна технологія» можна розглядати з трьох позицій:

1. Науковий: служить сегментом педагогічної науки, який досліджує та формулює цілі, зміст і методику освіти, відповідно проектуючи педагогічні процеси.

2. Процедурний: функціонує як окреслення (алгоритм) процесу, окреслюючи цілі, зміст, методи та засоби досягнення бажаних результатів навчання.

3. Операційний: являє собою виконання технологічного (педагогічного) процесу, що охоплює функціонування всіх особистісних, інструментальних і методичних педагогічних ресурсів [2, с. 304].

Як і будь-яка технологія, педагогічна технологія сприяє удосконаленню навчального процесу. Порівняно з навчанням, заснованим на методах, технологія навчання має значні переваги. Вона робить сильний акцент на чіткому визначенні кінцевої мети. На відміну від традиційної педагогіки, де встановлення цілей може бути неточним

і часто суб'єктивним, технологія надає пріоритет точному визначенню мети, сприяючи більш точному оцінюванню її досягнення. Крім того, технологія дозволяє розробляти об'єктивні методи моніторингу, щоб точно оцінювати досягнення мети.

Зводячи до мінімуму ситуації, коли вчителі стикаються з невизначеним вибором і покладаються на педагогічну імпровізацію, технології сприяють більш структурованому підходу до освіти.

На відміну від використовуваних раніше методичних позааудиторних підходів, які зосереджувалися насамперед на вчителі та його діяльності, технологія є каркасом навчального процесу, диктуючи структуру та зміст навчально-пізнавальної діяльності учнів. Кожен учитель також по-різному сприймає методичну позааудиторну технологію, що обумовлює різноманітну організацію діяльності учнів (особливо це є актуальним при навчанні іноземної мови, де не тільки аудиторна, але і позааудиторна організаційно-пізнавальна діяльність є частиною загального навчального процесу). Розробка технологій навчальної діяльності учнів покращує узгодженість академічної успішності різноманітного учнівського колективу [3, с. 151].

Суспільство все більше визнає необхідність володіння хоча б однією іноземною мовою. Володіння іноземною мовою є необхідним для професійного успіху в будь-якій сфері, стимулюючи підвищену мотивацію до вивчення мови. Досягнення цих компетентностей зумовлює необхідність особистісно-орієнтованого підходу до навчання та виховання, який враховує потреби та можливості учня [1, с.64]. Тим не менш, на шляху до вивчення іноземної мови залишаються перешкоди.

Основними серед цих проблем є обмежені можливості для усної практики в групах студентів і недостатня індивідуалізація та диференціація навчання. Усунення цих прогалин вимагає використання методологій, підходів і технологій навчання, які віддають перевагу особистісно-орієнтованому підходу до навчання іноземної мови, що ґрунтується на гуманістичній педагогіці. В основі цього підходу лежить переконання, що учні, а не вчителі, повинні бути центром навчання, наголошуючи на активній участі в навчальному процесі [3, 152-153].

Особистісно-орієнтований підхід пронизує всі аспекти системи освіти та навчального процесу, сприяючи навчальному середовищу для студентів. Він дозволяє гнучко ставити цілі, враховує особисті інтереси та індивідуальні особливості студентів, підвищує ефективність навчання. Такий підхід створює особливу взаємодію між учнями та

вчителями, підтримує товариські стосунки між учнями та сприяє створенню різних освітніх середовищ, які виходять за межі традиційних класних кімнат.

У світовій освітній практиці використовуються різні методи вирішення проблеми персоналізованого навчання. Сучасні підручники з педагогічної психології виділяють три основні освітні технології: навчання у співпраці, метод проектів і багаторівневе навчання:

1. Навчання у співпраці, що особливо варто відзначити для навчальних закладів, передбачає впровадження навчання у співпраці як основного педагогічного методу. Ці технології легко інтегруються в структуру класу, не змінюючи навчальну програму, сприяючи найбільш ефективному досягненню бажаних результатів навчання, одночасно розкриваючи потенціал кожного учня. Спеціально розроблені для предмета «іноземна мова», ці методики можуть створити сприятливе середовище для стимулювання когнітивної та мовної активності кожного студента в групі. Кожному студенту надається можливість досягнути новий мовний матеріал і брати участь в активній усній практиці, тим самим сприяючи розвитку основних навичок і компетенцій.

2. Загальновідомо, що вивчення іноземної мови значною мірою сприяє загальному розвитку. Метод проектів зокрема уособлює розвиваючий, особистісно орієнтований характер навчання. Вікторини, які проводяться на заняттях з іноземної мови, являють собою поєднання методів творчого, дослідницького та інформаційного проектів. Як метод дослідницького проекту вікторини залучають учнів до дослідницької діяльності. Вони забезпечують неформальний У шлях для вчителів для взаємодії зі студентами, які, як правило, більш готові підходити до них, коли беруть участь у цікавих завданнях, зміцнюючи довіру та сприяючи дружньому спілкуванню, зокрема іноземною мовою, що вивчається.

3. У сучасній освіті все більше уваги приділяється роботі з інформацією. Робота з інформацією іноземною мовою, особливо враховуючи величезні ресурси глобальної мережі Інтернет, стала дуже актуальною. Вчителі можуть допомогти, вибравши та впровадивши технології, спеціально розроблені для такої діяльності. Спільне навчання може допомогти розвинути ці навички, а також підготувати студентів до складніших завдань, пов'язаних із обробкою інформацією (наприклад, із застосуванням методу проектів). Основні критерії використання методу проектів включають наявність творчо-значущої

проблеми, яка потребує дослідження для вирішення, практичну та теоретичну важливість очікуваних результатів, автономію студента під час уроку чи самостійного навчання, структурування змістовного аспекту проекту та застосування методології дослідження з використанням зокрема сучасних комп'ютерних технологій.

1. Музика, О. Фонетична та фонологічна компетенція у носіїв української мови та її навчання іноземців. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Романо-германська філологія», 2017. 64, 70 с.
2. Стеблюк М. М., Іванченко Н. І., Маркова О. І. Методика викладання англійської мови в початковій школі: навчально-методичний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 304 с.
3. Степаненко І. Основні проблеми оволодіння англійською вимовою українськими студентами: наукові записки. Національний університет «Острозька академія», серія «Філологічна», 2021. 71 с, 151-154 с.

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Ляшенко А. В.

*Науковий керівник – канд. філол наук, ст. викладачка Овсянко О. Л.
Сумський державний університет*

Вивчення іноземних мов набуло особливої актуальності в сучасному світі, де комунікація з людьми з інших країн стає все більш поширеною. Традиційні методи навчання, орієнтовані на заучування граматичних правил та лексики, хоча й дають певні результати, не завжди здатні зацікавити учнів та сприяти розвитку їхньої комунікативної компетенції.

Творчі завдання, з іншого боку, можуть зробити процес навчання іноземної мови більш цікавим та захоплюючим. Вони дозволяють учням використовувати мову в реальних ситуаціях, розвивати свої творчі здібності та покращувати комунікативні навички.

Впровадження творчих завдань у процес навчання іноземної мови може стати ефективним способом подолання цієї проблеми. Творчі завдання стимулюють пізнавальну активність учнів, розвивають їхню креативність, мовну гнучкість та комунікативні навички [1].